

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 29, Αθήνα Τ.Κ.: 10110

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 & ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ 15)**

Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
 Τηλέφωνο : 210 3368109
 Πληροφορίες : Στ. Γιωτάκου
 Τηλέφωνο : 213 1516 783

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ
 & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (Δ 16)**
 Πληροφορίες : Χ. Ζαζάκη (Επικουρική Ασφάλιση)
 Τηλέφωνο : 210 3368186
 Πληροφορίες : Ε. Σπύρου (Εφάπαξ Παροχή)
 Τηλέφωνο : 210 3368159

Αθήνα 29/01/2018

Αρ. Πρωτ.: Φ10042/οικ.5472/128

ΠΡΟΣ: 1.ΕΦΚΑ

Γραφείο κ. Διοικητή
 Αγ. Κων/νου 8
 Αθήνα, 102 41

2. ΕΤΕΑΕΠ

Γραφείο Διοικητή
 Φιλελλήνων 13-15
 Τ.Κ.105 57 Αθήνα

**ΘΕΜΑ: «Γνωστοποίηση της διάταξης της παραγράφου 13 του άρθρου
 39 του ν. 4387/2016»**

Σας γνωστοποιούμε ότι στο ΦΕΚ Α85/12-5-2016 έχει δημοσιευθεί ο νόμος 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιχνιδιών και άλλες διατάξεις».

Με την διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 39 του εν λόγω νόμου, παρέχεται η δυνατότητα σε ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης, να καταβάλλουν μειωμένη εισφορά κλάδου σύνταξης κατά 50%. Ειδικότερα για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 13 του άρθρου 39 σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Έκταση - πεδίο εφαρμογής :

Στο πεδίο εφαρμογής της κοινοποιούμενης διάταξης υπάγονται, τα πρόσωπα του αρ. 39 του ν. 4387/2016, καθώς και εκείνα της ΥΑ Φ11321/59554/2170/30.12.2016 (ΦΕΚ Β' 4569).

2. Απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης

Μοναδική προϋπόθεση για την υπαγωγή των ανωτέρω ασφαλισμένων στις διατάξεις του κοινοποιούμενου άρθρου, είναι η συμπλήρωση συνολικά 40 ετών ασφάλισης, η συμπλήρωση των οποίων κρίνεται αυτοτελώς ανά κλάδο ασφάλισης.

Χρόνος ασφάλισης για την συμπλήρωση των 40 ετών, επομένως, νοείται κατά κλάδο :

α. Κλάδος κύριας ασφάλισης Ε.Φ.Κ.Α.

- Ο χρόνος **πραγματικής** ασφάλισης, ήτοι ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον Ε.Φ.Κ.Α. ή στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.

Συνεπώς, δεν μπορεί να λογιστεί ως χρόνος ασφάλισης με την ανωτέρω έννοια, ο χρόνος για τον οποίο οφείλονται εισφορές ή ο χρόνος για τον οποίο ο ασφαλισμένος έχει υπαχθεί σε ρύθμιση οφειλών, δεν έχει όμως ολοκληρώσει τη ρύθμιση. Σημειώνουμε δε, ότι η τυχόν ρύθμιση οφειλών – σε περίπτωση που υπάρχει διαδοχική ή παράλληλη

ασφάλιση – θα πρέπει να εξετάζεται αυτοτελώς ανά πρώην φορέα ασφάλισης, στον οποίο εφαρμόζεται η κοινοποιούμενη διάταξη.

Παράδειγμα: ασφαλισμένος του πρώην ΕΤΑΑ χωρίς οφειλές, υπαγόμενος, ωστόσο, σε ρύθμιση οφειλών για χρόνο ασφάλισης στον πρώην ΟΑΕΕ. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται η ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης, χωρίς να εξετάζεται η τήρηση ή όχι των όρων της ρύθμισης από τον πρώην ΟΑΕΕ.

Στην περίπτωση του πρώην ΕΤΑΑ λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του χρόνου ασφάλισης σε αυτό, ανεξάρτητα εάν αφορά σε χρόνο ασφάλισης μισθωτού ή ελεύθερου επαγγελματία.

Σημειώνουμε, ότι ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, που δεν λογίζεται ως συντάξιμος (για παράδειγμα λόγω υπαγωγής στις ρυθμίσεις του αρ. 8 παρ. 14 του ν. 2592/1998, ως ισχύει), δεν συνυπολογίζεται στο λοιπό χρόνο για τη συμπλήρωση των 40 ετών.

- Ο χρόνος υπαγωγής στην **προαιρετική** ασφάλιση, ο οποίος έχει χρησιμοποιηθεί για τη συμπλήρωση των 40 ετών και ως εκ τούτου κατά την υπαγωγή του ασφαλισμένου στη ρύθμιση, θα πρέπει να έχει ήδη ολοκληρωθεί η διαδικασία της προαιρετικής ασφάλισης, με την καταβολή των αναλογουσών εισφορών.
- Οι **πλασματικοί** χρόνοι, οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί **κατόπιν εξαγοράς** και συγκεκριμένα ο πλασματικός χρόνος που έχει εξαγοραστεί κατά την υπαγωγή στη ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης. Για παράδειγμα εάν ο ασφαλισμένος έχει αιτηθεί την εξαγορά 4 ετών ασφάλισης, και μέχρι την ημερομηνία που υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στην κοινοποιούμενη ρύθμιση έχουν εξαγοραστεί 18 μήνες ασφάλισης, για τη συμπλήρωση των 40 ετών λαμβάνονται υπόψη οι 18 μήνες ασφάλισης των οποίων η εξαγορά έχει ολοκληρωθεί. Εξυπακούεται ότι ο ασφαλισμένος υποχρεούται να συνεχίσει την εξαγορά και του λοιπού χρόνου ασφάλισης, τον οποίο εξαρχής είχε αιτηθεί.

Ως εκ τούτου, χρόνοι πλασματικοί που αναγνωρίζονται χωρίς εξαγορά (χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας, χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας κ.α.), δεν λαμβάνονται υπόψη για τη συμπλήρωση των 40 ετών ασφάλισης.

- Ο **διαδοχικός** χρόνος ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε εντασσόμενου στον ΕΦΚΑ, φορέα, τομέα, κλάδου και λογαριασμού, για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.

β. Κλάδος επικουρικής ασφάλισης Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

- Ο χρόνος **πραγματικής** ασφάλισης, δηλ. ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στο Ε.Τ.Ε.Α. (νυν Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) από την έναρξη λειτουργίας του και εφεξής, ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς αυτοτελώς απασχολούμενων καθώς και ο χρόνος που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε σ' αυτούς για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.
- Ο χρόνος υπαγωγής στην **προαιρετική ασφάλιση**.
- Οι **πλασματικοί χρόνοι** με εξαγορά.
- Ο διαδοχικός **χρόνος** ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε εντασσόμενου στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ, ταμείου, τομέα και κλάδου, για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.

Οι ανωτέρω χρόνοι ασφάλισης υπολογίζονται για τη συμπλήρωση συνολικά των σαράντα (40) ετών ασφάλισης, με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στην περίπτωση α. της παραγράφου αυτής για τον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α..

γ. Κλάδος εφάπαξ παροχών Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.

- Ο χρόνος **πραγματικής** ασφάλισης, δηλαδή ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον κλάδο εφάπαξ παροχών του ΕΤΕΑΕΠ από την ένταξη και εφεξής, των φορέων, τομέων και κλάδων πρόνοιας αυτοτελώς απασχολούμενων, και ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στους εντασσόμενους σε αυτόν φορείς, τομείς και κλάδους πρόνοιας αυτοτελώς απασχολούμενων (πρώην κλάδοι πρόνοιας του ΕΤΑΑ και του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ), καθώς και ο χρόνος που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε σ' αυτούς για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.
- Ο **διαδοχικός** χρόνος ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση οποιουδήποτε εντασσόμενου στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του ΕΤΕΑΕΠ, ταμείου, τομέα, κλάδου και λογαριασμού, για τον οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές.

Οι ανωτέρω χρόνοι ασφάλισης υπολογίζονται για τη συμπλήρωση συνολικά των σαράντα (40) ετών ασφάλισης με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στην περίπτωση α. της παραγράφου αυτής για τον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ε.Φ.Κ.Α..

3. Διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του αρ. 39 παρ. 13 του ν. 4387/2016.

Εφόσον πληρούται η ανωτέρω προϋπόθεση της συμπλήρωσης των 40 ετών ασφάλισης, ο ασφαλισμένος δύναται κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στον ΕΦΚΑ ή/και στο ΕΤΕΑΕΠ αντίστοιχα, να υπαχθεί στη ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης και να συνεχίσει την ασφάλισή του καταβάλλοντας μειωμένη ασφαλιστική εισφορά κατά ποσοστό 50% για τα επόμενα έτη ασφάλισης.

Η εν λόγω μείωση αφορά τους κλάδους ασφάλισης, ήτοι κύρια, επικουρική και εφάπαξ παροχή, εφόσον πληρούνται για κάθε κλάδο αυτοτελώς οι οριζόμενες προϋποθέσεις. Αντιθέτως, δεν αφορά στην εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, η οποία συνεχίζει να καταβάλλεται κανονικά, χωρίς μείωση.

Η υπαγωγή στη ρύθμιση της εν λόγω διάταξης, άρχεται για τον ασφαλισμένο από την πρώτη του επόμενου μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης.

Εξυπακούεται ότι, υφίσταται δυνατότητα ανάκλησης της υπαγωγής στη ρύθμιση, με την υποβολή από τον ασφαλισμένο επίσης σχετικής αίτησης. Η υπαγωγή στη ρύθμιση παύει να υφίσταται στο τέλος του μήνα, κατά τον οποίο υπεβλήθη η ως άνω αίτηση.

Για αιτήσεις υπαγωγής στην κοινοποιούμενη ρύθμιση που έχουν υποβληθεί από 1.01.2017 και δεν έχουν ακόμη ενεργοποιηθεί, με αποτέλεσμα οι ασφαλισμένοι να καταβάλουν τις προβλεπόμενες βάσει του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 ασφαλιστικές εισφορές χωρίς μείωση, τα επιπλέον ποσά που έχουν καταβληθεί από τους ασφαλισμένους θα συμψηφιστούν με τις ασφαλιστικές εισφορές επόμενων μηνών.

4. Υπολογισμός εισφορών

Οι ασφαλιστικές εισφορές που προκύπτουν κατ' εφαρμογή των αρ. 35, 39, 97 και 98 του ν. 4387/2016 όπως ισχύουν, μειώνονται κατά 50%.

Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η εισφορά υπολογίζεται επί της ελάχιστης μηνιαίας βάσης (κατώτατος βασικός μισθός άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, ήτοι 586,08 ευρώ), το ποσό της μειώνεται κατά 50%. (π.χ. για τον κλάδο κύριας σύνταξης $586,08 \times 20\% = 117,2 \times 50\% = 58,6$ ευρώ)

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες η εισφορά υπολογίζεται στο ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος, που αντιστοιχεί στο δεκαπλάσιο του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2^α του αρ. 38 του ν. 4387/2016, ήτοι 5860,8 ευρώ, το ποσό της μειώνεται επίσης κατά 50%.

5. Τα πρόσωπα που θα υπαχθούν, κατόπιν αίτησή τους, στη ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης, λαμβάνουν ανταποδοτική σύνταξη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ. 28 του ν. 4387/2016, υπολογιζόμενη, για το χρόνο ασφάλισης κατά τον οποίο έχουν καταβληθεί μειωμένες ασφαλιστικές

εισφορές, επί του μειωμένου εισοδήματος, παραιτούμενοι της ανταποδοτικής σύνταξης για το ποσό του εισοδήματος, για το οποίο δεν έχει πραγματικά καταβληθεί ασφαλιστική εισφορά.

Η επικουρική σύνταξη και η εφάπαξ παροχή, υπολογίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος με μηνιαίο εισόδημα €2000,00 το έτος 2017, επιλέγει να υπαχθεί στην κοινοποιούμενη ρύθμιση. Ο εν λόγω ασφαλισμένος καταβάλει για κύρια σύνταξη εισφορές ύψους €200,00 ($\text{€}2000,00 \times 20\% / 2$), δηλαδή καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές επί εισοδήματος ύψους €1000,00. Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών, ως μηνιαίες αποδοχές για το έτος 2017 λαμβάνεται το ποσό του μειωμένου εισοδήματος, δηλαδή το ποσό των €1000,00, ενώ ο ασφαλισμένος λαμβάνει την προβλεπόμενη από το αρ. 8 του ν. 4387/2016 προσαύξηση κατά 2% του ποσοστού αναπλήρωσης μετά τα 40 έτη ασφάλισης.

Συνεπώς, εάν μέχρι 31.12.2016 το άθροισμα των συντάξιμων αποδοχών ανέρχεται σε 100.000,00 € και για το έτος 2017 έχουν καταβληθεί εισφορές υπολογιζόμενες επί εισοδήματος ύψους 12.000,00 € (1000×12), τότε οι συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης, διαμορφώνονται σε €583,33 ($(\text{€}100.000,00 + \text{€}12.000) / 192$ μήνες (μήνες ασφάλισης από 2002 έως και 2017)).

Άρα το ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης ανέρχεται σε €261,33 (44,80% $\times$ 583,33).

6. Ειδικότερες προβλέψεις

α. Η ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης, εφαρμόζεται και στην περίπτωση παράλληλης επαγγελματικής δραστηριότητας με υποχρέωση καταβολής πολλαπλών ασφαλιστικών εισφορών (αρ. 36 του ν. 4387/2016), με την προϋπόθεση ότι οι πρώην φορείς στους οποίους καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές, ανήκουν στο πεδίο εφαρμογής του αρ. 39 του εν

λόγω νόμου (πρώην ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ, ΕΤΑΠ – ΜΜΕ ή ΙΚΑ – ΕΤΑΜ για τα πρόσωπα της ΥΑ Φ11321/59554/2170/30.12.2016 (ΦΕΚ Β' 4569).

Ως εκ τούτου, ο ασφαλισμένος με πολλαπλή επαγγελματική δραστηριότητα που καταβάλλει ασφαλιστική εισφορά στον πρώην ΟΑΕΕ και στο πρώην ΕΤΑΑ, εφόσον πληροί την προϋπόθεση της συμπλήρωσης των 40 ετών ασφάλισης και στους δύο πρώην φορείς, δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση της διάταξης του αρ. 39 παρ. 13 του ν. 4387/2016 και για τις δύο επαγγελματικές δραστηριότητες.

Εάν αντιθέτως, είναι υπόχρεος για την καταβολή πολλαπλών ασφαλιστικών εισφορών ως μισθωτός (πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ) και ως ελεύθερος επαγγελματίας (λ.χ. πρώην ΟΑΕΕ), η υπαγωγή του στην εν λόγω ρύθμιση, είναι δυνατή μόνο για το ελεύθερο επάγγελμα.

β. Επιπλέον, η ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης, εφαρμόζεται και στους ασφαλισμένους του πρώην ΕΤΑΑ, οι οποίοι υπάγονται στις μεταβατικές ρυθμίσεις του αρ. 98 του ν. 4387/2016, ως προς τα ποσά των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών τους.

Επομένως, η προβλεπόμενη από τη διάταξη του αρ. 39 παρ. 13 του εν λόγω νόμου, μείωση του 50%, επέρχεται στην ως άνω κατηγορία ασφαλισμένων, αφού πρώτα προκύψει η μείωση του ποσού της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς, από την εφαρμογή του ως άνω αρ. 98.

Παράδειγμα: Ασφαλισμένος του ΕΦΚΑ, προερχόμενος από το ΕΤΑΑ, άνω 5ετίας, που απασχολείται ως ελεύθερος επαγγελματίας, με ετήσιο εισόδημα με βάση το προηγούμενο φορολογικό έτος ύψους €18.000,00 καταβάλλει μηνιαία εισφορά, μετά την εφαρμογή του άρθρου 98 του ν. 4387/2016, ύψους €211,12 μηνιαίως για την κύρια ασφάλιση.

Κλίμακες Εισοδήματος	Ποσό Εισοδήματος που υπόκειται σε μείωση	Ποσό μηνιαίας εισφοράς ανά εισοδηματική κλίμακα	Δικαιούμενη μείωση	Μηνιαία εισφορά μετά την μείωση
€0,00 €7.033,00	- -----	€117,22	0% (€0,00)	€117,22

€7.033,01 €13.000,00	-	€5.966,99	€99,45	50% (€49,73)	€49,72
€13.000,01 €14.000,00	-	€999,99	€16,67	49% (€8,17)	€8,50
€14.000,01 €15.000,00	-	€999,99	€16,67	48% (€8,00)	€8,67
€15.000,01 €16.000,00	-	€999,99	€16,67	47% (€7,83)	€8,84
€16.000,01 €17.000,00	-	€999,99	€16,67	46% (€7,67)	€9,00
€17.000,01 €18.000,00	-	€999,99	€16,67	45% (€7,50)	€9,17
					€211,12

Η μηνιαία εισφορά ύψους €211,12 μειώνεται περαιτέρω κατά 50%, συνεπώς ο ασφαλισμένος θα καταβάλει ασφαλιστική εισφορά ύψους €105,56 μηνιαίως.

γ. Η ρύθμιση της κοινοποιούμενης διάταξης περί καταβολής μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών, **δεν** εφαρμόζεται στις περιπτώσεις απασχολούμενων συνταξιούχων (ανεξαρτήτως του χρόνου συνταξιοδότησης και ανάληψης της νέας εργασίας ή δραστηριότητας), οι οποίοι συμπληρώνουν τα απαιτούμενα 40 έτη ασφάλισης με χρόνο που διανύθηκε μετά τη συνταξιοδότηση.

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υφυπουργού
2. Γραφείο κ.Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
3. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντη Κ.Α.
4. Δ 16
5. Δ17
5. Δ15

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ